

er Noget, som for en stor Deel er forandret, deels fremdeles yderligere kan forandres, skøndt det er et Spørgsmaal, paa hvilken Maade det bedst kan skee. Men, at Udelsen af disse Fornødenheder maae paaligge dem, som dertil ere istand, derom kan ikke være nogen Tvivl, naar ikke den offentlige Tjeneste derunder skal lide. Det er ogsaa indrømmet af de ærede Forslagsstillere, at Underholdningen af Armeens Heste skal paalægges Districterne mod en vis Betaling, og altsaa erkendes det jo, at Naturalhjælp mod Betaling kan paalægges dem, der efter deres Forhold ere bedst i Stand til at præstere den. Spørgsmaalet er altsaa kun det, om ogsaa Hestenes Anskaffelse, eller rettere sagt deres Vedligeholdelse, skal umiddelbart besørges af Staten i hvert enkelt Tilfælde eller om den skal paalægges Districtet, mod at Staten igjen derfor giver en passende Pengegodtgjørelse.

Jeg vilde vist finde det meget rigtigt og naturligt, at Staten bestandig sørgede for Hestenes Anskaffelse, ikke blot oprindelig leverede dem til Underholdning, men ogsaa fremdeles blev ved at fornye dem, naar een af de levede Heste døde eller blev ubrugelig — dette vilde jeg finde at være aldeles rigtigt, dersom ikke den særdeles vigtige præctiske Omstændighed var, at det vil medføre et for begge Parter høist besværende og til mange Forurettelser ledende Forhold, naar den, der har uindskrænket Brug af et Creatur — ikke blot har det paa Foder, men har uindskrænket Brug deraf — og det navnlig af en Hest, der er et Lastdyr, naar han ikke tillige skal have en Giers Ansvar for samme. Den høitærede Krigsminister har udviklet, hvorledes Armeen paa ingen Maade kan være tjent med at være Gier af Heste, som overlades til Andre, ikke blot til Fodring, men ogsaa til Brug efter Behag i den største Deel af Aaret, om Armeen skulde staae til Ansvar for disse Heste, og han har vist, hvorledes man ved en anstrengt Brug deraf kunde forårsage, at Armeen eller Staten kom langt hurtigere til at fornye Hesten, end det ellers efter Forholdets Natur var nødvendigt. Det er Noget, som er saa præctisk rigtigt, at man finder det paaagtet i alle analoge Forhold mellem Private. Der er altid

en Giers Ansvar og Raadighed forbunden med den uindskrænkede Brugsret af Andres Creaturer, navnlig af Heste som Lastdyr. Det viser sig baade med Hensyn til Forholdet mellem Fæster og Godseier med Hensyn til den overleverede Hestebesætning, og det viser sig ogsaa i Hollændericontracter og andre Forpagningscontracter, hvorved Kreaturer overleveres Forpagteren. Forpagteren benytter disse som sine egne; han er derfor ogsaa berettiget til at sælge de enkelte Kreaturer og pligtig til at erstatte disse med andre, hvilket og gælder, naar de enten forringes eller døe. Dette har ganske dannet sig af sig selv; det er ikke ved en udtrykkelig Lov, at denne Tingenes Orden er opstaaet, men det har dannet sig af sig selv, fordi det modsatte Forhold vilde være forderveligt. Det er jo dog virkelig det samme Forhold, som det, hvori Staten staaer med Hensyn til dem, til hvem den overleverer sine militære Heste; og jeg troer derfor, at det vilde være meget skadeligt, dersom disse Heste skulde overleveres paa den Maade, at de skulde staae paa Statens Beføstning, og at enhver Forringelse af dem og deres Død skulde falde Staten tilbyrde; det vilde gjøre det nødvendigt, at man maatte begrænde den saakaldte Foderværts Brugsret; men dette vilde være høist besværende for ham, og deraf vilde følge en langt høiere Betaling, da den væsentligste Betaling, han har for at underholde Hesten, bestaaer i den Brugsret, han har over Hesten, og som ikke kan affondres fra en vis Raadighed ogsaa over Substanten. Jeg vilde derfor ogsaa med Hensyn til de Heste, som udover de oprindelige 1728 kunne blive anskaffede af Militæretaten, aldeles være for den Mening, at Remonteringen skulde paalægges de samme Districter, som modtog Hestene, ligesaavel som for de oprindelige 1728; men, da den høitærede Krigsminister ikke inhærerer dette, og er tilfreds med, at der er en saadan Fordeling i den omhandlede Henseende, som af Udvalget er foreslaaet, skal jeg ikke videre inhærerere denne Sag. Jeg skal blot gjøre den Bemærkning, at den høitærede Krigsminister dog gaaer ud fra den Forudsætning, at, naar den bebudede nye Organisation af Armeen finder Sted, vil det dog være nødvendigt at beholde dette eller maafæe